

Luís de Parella, Marià de la Pau de Ferrer, Candel G. v. de Miquel y Badia, Concepción de Cors de Pons, Montserrat de Delas de Delas, Luisa de Casanova de Vives, Isabel Villaverde de Dalmases, Dolores Monserrat de Mañé, Dolores Mañé de Puig y Cadafalch.

Visita dels estudiants.
A la sala de la impremta del Govern civil, recullírem ahir vespre una nota que, traduïda al català, diu: «An quart de dues de la tarda s'ha presentat al Govern civil la Comissió dels Estudiants, presidida pel senyor Pou, i de la qual es secretari el senyor Martí.

Immediatament fou rebuda pel governador, al qual manifestaren interès que tenien els estudiants en favor del govern civil, i que volien que se formés una expedient, demanant al senyor Pou que no li donés clàssic de cap mena. «El governador va dir que faria lo possible per complaure als estudiants, estudiant molt els seus sentiments i agraint-los».

Els estudiants de Barcelona.
Els diu una Comissió d'Estudiants: «En contestació al telegrama que l'Assemblea Escolar de Madrid envia, s'ha telegrafiat en la següent forma: «Assemblea Escolar.—Madrid.—Recorreu no obre, la vostra actitud ha produït bon efecte. Vos tindrem al corrent.—Associació General d'Estudiants».

També s'han rebut a l'A. G. d'Estudiants, enviat pel seu representant a l'Assemblea senyor Rigo, uns proclames de protesta en les quals consten els acords presos per l'Assemblea Escolar, referent al assumpte que ha motivat la protesta unànime de tots els escolars. S'han repartit entre els estudiants.

De Terrassa.
L'alcalde de Terrassa visità ahir tarda al governador, manifestant-li que els estudiants de la Escola Industrial de dita població, li havien donat compte de que estaven disposats a secundar la campanya de protesta escolar.

Hem rebut una nota en la que s'han consideracions sobre l'actitud del Rector de la Universitat.

Per no venir firmada ni garantida per ningú, ens abstenim de publicarla.

A l'Associació General d'Estudiants s'ha rebut el següent telegrama: «Visitanos Ministro y Fiscal Supremo. Satisfacción. Exigirán responsabilidad. Invitados Zaragoza, salimos mañana.—El presidente, Rigo».

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques, en sessió celebrada ahir, prengué l'acord de fer-se a la conducció dels estudiants en els darrers successos, en tots els extrems que, per ells redactats, s'han donat a la llum pública.

Se'n suplica la inserció de lo següent: «La Comissió oficial d'Estudiants fa pública: Primer, que durant les seves hores d'oficina s'han vistada nombrosos companys, protestant de la conducció dels estudiants de Barcelona, representació que no tenen de cap mena, car, a lo més, podien ésser delegats d'alguna entitat escolar.

Segon, que per manca de recursos ha segut impossible, com s'intervenia, enviar a Madrid i altres Universitats un delegat d'aquella comissió, així com es probable que per la mateixa causa no's pugui celebrar ab la deguda oportunitat, el míting projectat; prova evident de la carencia de mitjans polític de la protesta. S'ha visitat al senyor Rector de la Universitat per protestar enmig d'una multitud de que s'obren les escoles espials, deixant encades les altres facultats.

Govern civil

Protecció a l'Infància.
Demà passat se reunirà al Govern civil la Junta en ple de la Protecció a l'Infància.

Els productors i exportadors de vi.
La Federació de productors i exportadors de vins de Catalunya ens prega la inserció de les següents ratlles:

«Una comissió formada per vint delegats de la Federació de productors i exportadors de vins de Catalunya visita ahir al senyor governador civil, però oposa a la pretensió de la Unió de Vinyaters de que's concedeixi a aquesta entitat la tercera part de les multes, manifestant que la petició era legalment imprecisa i que, en el cas d'acceptar-la, no sols se veurien obligats a fer efectiva sobre tota la producció, sinó que s'ha descobert i adulterar o falsificar el poder dels propietaris adherits a la Unió, sinó que tindrien que perseguir a aquesta, per falsa denúncia, en nom dels comerciants als qui s'ha molestat a pesar del favorable resultat del anàlisi dels seus vins.

Al mateix temps sollicitaren que's reprimís rigorosament el contrabandol que realitzen molts propietaris i cultors, afegint aigua i altres substàncies als vins, pretent després donar la responsabilitat de les seves manipulacions als comerciants que'ls han comprat la mercaderia.

El senyor governador ab les millors motres de consideració als comissionats declarà que no havia resolt encara la demanda de la Unió de Vinyaters, ni manifestà cap criteri respecte de la mateixa, i que en tot cas, obraria d'interès de la llei en el sentit de la major equitat.

La comissió, obeint a les indicacions del senyor governador, prometé entregar una nota de les qüestions presentades en la conferència i sortir altament complacuda de l'amabilitat i esperit de justícia del senyor Portela.

La vaga d'ebanistes.
Una comissió d'ebanistes dels que treballen a la casa Reig visitaren ahir al vespre al governador per demanar que protegués la llibertat del treball, contra la qual sembla que alguns vaguistes volien atentar.

El guardià civil ferit.
El guardià civil ferit, a conseqüència dels successos de l'Hospital Clínic, se'n va tornar a casa, no havent-se presentat la pulmonia traumàtica que's temia, i que tantes complicacions hauria pogut portar en la salut del pacient.

Lo de l'Alcaldia.
Preguntat el senyor Portela sobre la insistència dels rumors que corren, referents a la probable dimissió del senyor Marià de la Pau de Ferrer, va dir que no sabia res de res que's referís a aquest assumpte.

Visites.
Ahir van visitar al governador el magistrat senyor Lloret, que havent segut traslladat, va estar a despedir-se.

També van visitar els diputats provincials senyors Amiguet i Moreu, i el coronel de la guardia civil senyor Ibañez.

Les classes.
Ahir se van renovar les classes a l'Escola Normal de mestres, i al vespre s'obrien novament les de l'Escola d'Arts i Oficis y Belles Arts de Llorja.

Conferència.
Preguntat sobre l'obertura de les de l'Universitat y Facultat de Medicina, el governador va dir que no'n sabia res.

Embaixadors.
Ans d'ahir vespre, ab l'express de França va arribar a Barcelona l'embaixador d'Anglaterra a Madrid, ab la seva senyora esposa.

El senyor Portela va complimentar al embaixador al Hotel Quatre Nacions, i aquest mateix embaixador li va tornar la visita al Govern civil.

Dintre pocs dies estarà de pas a Barcelona, cap a Madrid, l'embaixador d'Alemanya.

Banquet.
Ahir vespre el governador no va rebre als periodistes per trobar-se en el banquet de la Cambra de Comerç, Anglesa en honor del embaixador.

Teatres

CATALA.
Ans d'ahir va reunir-se el Sindicat de Autors Dramàtics Catalans per continuar els treballs d'organització de la vinenta temporada del teatre català.

A fi d'imprimir als essencials treballs una major activitat, va nomenar-se una Comissió que, d'acord sempre ab la Junta Directiva, actuarà permanentment fins a deixar el projecte en situació de realitat.

Pròximament el Sindicat publicarà un manifest al públic la seva gestió i excitant els seus sentiments patriòtics per a que l'efort dels autors catalans trobi aquell escal d'opinió necessari per al seu bon reeiximent.

CASTELLÀ.
Avuy, dijous, s'estrenarà en el Teatre Romea, per la companyia que dirigeix l'element primer actor Ricart Calvo, la comèdia en dos actes y en prosa de don Jacinto Benavente, «La losa de los sueños».

En el Teatre Nou s'estrenarà pròximament l'humorada lírica en un acte original del festiu escriptor Joan Mallot, ab música del mestre Aleu, titulada «El ilustre doctor». Desempenyarà'l protagonista l'aplaudit actor senyor Santpere.

Municipi

El consell general d'Alemanyà ha invitat al alcalde a un sopar íntim que se celebrará al Consulat el primer de desembre, a les vuit del vespre, ab motiu de la vinguda del embaixador alemany a Madrid príncep von Railbort und Corbe.

El jefe del cos mèdic municipal ha enviat a la superioritat una comunicació demanant que posin més magatzems al dispensari del Teulat, que's projecta el carrer de merge assuïllar del deganat, i que s'aumentí el número de moços dels dispensaris, perquè en alguns d'aquests hi son tan justos que sovint es cascegen.

La comissió de Governació té en estudi la publicació de la «Rubrica den Bruniquet».

La direcció general d'Obres públiques, segons ofici que ha rebut l'Ajuntament, ha otorgat a l'anònima «Françes de Barcelona», la concessió d'una línia de la Rambla de Catalunya a Sant Martí, ab una derivació al Clot.

L'arquitecte municipal ha presentat a l'Ajuntament les bases per a obres de solars destinats a cases d'obres.

El procurador del Ajuntament a Madrid ha escrit que'l recat de casació preparat per la companyia de M. S. y A. en l'incident de recat d'actuacions referents al antic plet sobre les terrenys de la estació de França, ha sigut declarat caducat ab pèrdua de drets, per haver la companyia deixat passar el plaç legal sense presentar dit recurs.

Un industrial ha posat a disposició de l'Ajuntament un aparell productor de oono per la esterilització de l'aigua potable.

Havent quedat deserta la primera subasta, aviat se n'annunciarà una segona per la venda dels gossos morts procedents del Laboratori.

A la sessió de avuy hi seran presentades les subvencions d'ensenyança y de beneficència.

Els comptes de cotxes durant els mesos de febrer y març d'enguany, comptes que no s'han presentat fins ara, importen 3.947.50 y 3.496 pessetes, respectivament.

Així ve a ser uns 25 duros diaris de cotxes.

Don Joseph Nel-lo, fill del que fou regent del mateix nom (q. e. p. d.), ha sollicitat ser nomenat agent oficial de duanes en assumptes del Municipi.

La empresa del Lixiu y la Federació de productors y venedors de vi, han demanat subvencions al Ajuntament.

Altra formada de kioscos.

La comissió d'Hisenda autorisa posar kioscos de tercera per diares als carrers de Trafalgar, davant del fànal 6.558; Valencia, cantonada Montanya; Passeig de Sant Joan, cantonada Ronda de Sant Pere; Paralelo, cantonada Parlament.

S'autorisa el trasllat d'un altre kiosk del carrer de Casp (Bruch), al de Viladomat, davant del núm. 84.

Necrologia

EL DR. ESTANYOL.—Ha mort el respectable doctor don Joseph Estanyol, catòlic d'Eret canònic, d'aquesta Universitat.

Palau de la Música Catalana

Audició integral de la Gran Missa de Bach

Dimars a la nit, en el Palau de la Música Catalana, en el IV Festival Bach, s'hi va donar l'audició integral de la celebrada «Missa en si menor» de l'eminent mestre de capella de l'episcopat de Sant Tomàs de Leipzig, que, fragmentat, s'havia fet sentir en els dos Festivals anteriors.

La tasca era inusitada, no s'havia fet encara en loch del món, per la seva desmesurada extensió i per les grans dificultats que presenta. Era un esforç colossal que sols se podia proposar venint la vigorosa personalitat musical del mestre Millet que sab pot comptar ab la confiança absoluta que li té la benemèrita lleig orquestra que s'ha guanyat el seguix, sempre segura de la més esclamativa victòria.

Un extraordinari i tan emocionant que la tasca artística que's proposava l'Orfeó Català, que va moure, no sols al gran públic de la ciutat, sinó al de tot el reste de Catalunya. Exaltats per les relacions dels diaris i pels elogis personals dels qui assistiren a les audicions fragmentàries, no volgueren deixar passar l'ocasió de fruit la magnífica execució d'una tan maravillosa composició, i per això ara a centenars els mestres de capella, els sacerdots, els directors d'orquestra, i arques, els amants de la bona música de tots els indrets de Catalunya, que ahir se congregaren ab els de Barcelona aplaudint i ovacionant l'obra gegantina del Orfeó Català.

Ben bé's pot dir que l'Orfeó ahir, abans que la Mancomunitat, va fer l'unió de Catalunya en un sol sentiment, va unir a tots els indrets de la terra catalana en un sol sentiment, en una sola y vibrant emoció artística.

Y va ferho allí en aquella mateixa sala abont tots els alcaldes i diputats provincials de Catalunya, també units en un sol sentiment de Solidaritat Catalana, varen aplegar-se per dir als seus diputats que tornessin al Parlament espanyol a treballar per la patria catalana.

A petició del senyor Pou, que's va dirigir a l'audició, en aquella orquestra disciplinada, en aquelles veus humanes de l'orgue, i en aquella direcció extraordinàriament arrelatada, hi veyem un organisme animat, un troc viu, ben viu de Catalunya que's redressava tramolador com una altra pedra a bastir el colossal monument de les nostres glòries.

El públic i sospesant el treball aclaparador del Mestre y la constància y fermesa dels deixebles, ens sentíem orgullosos de la obra positiva del nostre Orfeó que, com una piràmide impenetrable, va alçar-se cada dia fins arribar a conquerir els cims del heroisme i la sublimitat.

Y aquella expansió franca de les multituds al impressionar-se tant al bategar de mans, al veure els moders, al esclatar en visques comprensives, ens deya que encara hi ha poble que respecta i estima lo seu i que l'anima de Catalunya es la que informa y dona vida y relleu a les nostres manifestacions d'art, nodrint-les espiritualment amb pables cultes.

Y vaig sentir-me ahir tantent i emocionat com gest d'un Millet, d'un símbolisme humil. Quan l'entusiasme, com un sortit de mar, se desbordava pel quatre ambaix de la gran sala, ell, el Mestre, l'home humil (com tots els grans homes), defugint aquelles motres d'admiració, agafà el més petit de la colla y aixecant-lo entre's seus braços se l'emportà ab ell, entre's aplaudiments frenètics de la multitud.

Aleshores ell, el mestre d'home representatiu de Catalunya, com ho han estat en Robert, Mn. Verdaguier, en Guimerà, en Maragall, en Cambó y altres; ell va fer sentir dimars la seva veu y nosaltres la varem consagrar com l'heral del nostre Renaixement.

Dolça paternitat la seva; que no s'entoni més el monument gratiu que ell ha aixecat al cor de Catalunya, y que les seves armonies siguin escolades per tots els indrets de la terra com una victòria.

Si poguèssim assolir aquest ideal tota el millor homenatge que oferíem sin a Mestre y deixebles, y Catalunya se'n sentiria alhora orgullosa y agrada. Treballem-hi tots, que la veu de la sanch es la que ho mana.

A. MARTI Y MONTEYS.

Tots els fragments de la Missa, ia a

carrec dels solistes, ja de conjunt coral, foren dits ab irreprochable perfecció y bon gust, però cal esmentar, per les grans ovasions que motivaren, el «Credo», dit ab un cor admirable y el «Sanctus», que fou interromput dues vegades per les aclamacions d'entusiasme de tot el públic, que s'alçà en massa, aplaudint y victorejant.

La sessió d'ahir provocà un dels trionfs artístics més colossals que s'han presentat a Barcelona, tingué tot el caràcter d'una sessió apoteòtica. El mestre Millet y el doctor Schweitzer, els demés mestres, els solistes, els professors d'orquestra y els orquestristes, rebent, a peu dret tot y verament emocionats, aquella unànime y grandioses manifestacions d'admiració y simpatia.

El mestre Millet y els seus artistes s'han fet dignes a la més alta consideració y estima de Barcelona y de Catalunya tota. Ells son la nostra digníssima representació en el món de l'art. Per ells l'art català ocupa en el món un loch distingit.—S. P.

Donemlo a conèixer.
Jo voldria que tothom ho sapigués que dimars dins del reclos del Palau de la Música Catalana hi va vibrar fortament l'anima de la Patria y que tots els congregats varem sentir el remor misteriós del seu vejar entre nosaltres.

Com una gran rosa de llum que s'obre poch a poch en la calma serenitat de la nit, així ahir se desfogueren davant de nosaltres les immortals bel·leses polifòniques del gran mestre de Leipzig y en virtut de la força transformadora de l'amor va obrar-se'l gran prodigi de que devinguessin aquelles indescriptibles armonies les forces generadores y fecundantes d'un gran amor a la patria que sobtadament ens agermanava.

A petició del senyor Pou, que's va dirigir a l'audició, en aquella orquestra disciplinada, en aquelles veus humanes de l'orgue, i en aquella direcció extraordinàriament arrelatada, hi veyem un organisme animat, un troc viu, ben viu de Catalunya que's redressava tramolador com una altra pedra a bastir el colossal monument de les nostres glòries.

El públic i sospesant el treball aclaparador del Mestre y la constància y fermesa dels deixebles, ens sentíem orgullosos de la obra positiva del nostre Orfeó que, com una piràmide impenetrable, va alçar-se cada dia fins arribar a conquerir els cims del heroisme i la sublimitat.

Y aquella expansió franca de les multituds al impressionar-se tant al bategar de mans, al veure els moders, al esclatar en visques comprensives, ens deya que encara hi ha poble que respecta i estima lo seu i que l'anima de Catalunya es la que informa y dona vida y relleu a les nostres manifestacions d'art, nodrint-les espiritualment amb pables cultes.

Y vaig sentir-me ahir tantent i emocionat com gest d'un Millet, d'un símbolisme humil. Quan l'entusiasme, com un sortit de mar, se desbordava pel quatre ambaix de la gran sala, ell, el Mestre, l'home humil (com tots els grans homes), defugint aquelles motres d'admiració, agafà el més petit de la colla y aixecant-lo entre's seus braços se l'emportà ab ell, entre's aplaudiments frenètics de la multitud.

Aleshores ell, el mestre d'home representatiu de Catalunya, com ho han estat en Robert, Mn. Verdaguier, en Guimerà, en Maragall, en Cambó y altres; ell va fer sentir dimars la seva veu y nosaltres la varem consagrar com l'heral del nostre Renaixement.

Dolça paternitat la seva; que no s'entoni més el monument gratiu que ell ha aixecat al cor de Catalunya, y que les seves armonies siguin escolades per tots els indrets de la terra com una victòria.

Si poguèssim assolir aquest ideal tota el millor homenatge que oferíem sin a Mestre y deixebles, y Catalunya se'n sentiria alhora orgullosa y agrada. Treballem-hi tots, que la veu de la sanch es la que ho mana.

A. MARTI Y MONTEYS.

Tots els fragments de la Missa, ia a

cial es justament una demostració de que la Diputació pot valerse dels seus serveys.

El senyor Barata també justifica l'actitud d'aquell que va obligar a un anar a la guerra, a través de la guerra al pas del Santissim. Va complir ab un dever, tota vegada que la nostra religió es la catòlica. Cita vari casos sobre aquest particular. Preguntat als radicals quins son els diputats y propietaris rurals que se serveixen dels moços. (Els radicals queden muts). Una insinuació d'aquestes s'ha de completar. Quins son aquests propietaris. (Els radicals, novament muts).

El senyor Sansalvador diu que hi ha una necessitat y que s'ha de sostenir. No calia que's dignés quel Cos de Moços té una gerarquia, car així ve es cosa ben sabuda, que tots els cosos armats la tenen. La comissió d'Hisenda no pot fer altra cosa que sostenir l'esmena.

En parlo alusions els senyors Miró, Sunol, Folguera y Durán, March y Jansana.

El senyor Verdaguier y Calís fa constar, com a individu de la comissió, que tots els diputats han estat conformes en quel Cos de Moços de l'Esquadra presta excelents serveys. Tampoch s'ha atacat la partida d'una manera directa, tota vegada que de lo que s'ha tractat es de que's sostenint el Cos contra a carrec del Estat, no desistint a la Diputació facilitant-li per dit servey, sino reintegrant-li y que així se conseguirà quan Catalunya tingui la seva autonomia.

En votació nominal s'aprova la partida per 24 vots en prò y 5 en contra.

Més ordre del dia.
S'aproven les demés partidas del presupost y començat el despatx dels demés dictàmens de l'ordre del dia.

Explicquen els senyors Borjas, Roig y Sunol Barata.

El senyor Forcadell diu algunes paraules sobre un dictamen referent al projecte de construcció de la travessia per Sant Feliu de Codinas, de la carretera de Sant Llorenç Savall a Linàs.

El president de la comissió de Foment y diputat pel districte senyor Fages, parla també en prò del dictamen, que es aprova.

A petició del senyor Mico queda sobre la taula un dictamen del Departament Central que fa referència a la proposició d'admissió d'aspirants a les oposicions per la provisió de les places vacants d'oficials de Secretaria.

Ocupa la presidència el senyor Amiguet.

Sobre uns dictàmens d'Instrucció Pública presenta uns esmenes el senyor Sostres. La comissió recomana y al president de nou el seu president, senyor Durán y Ventosa, diu que no les pot acceptar.

El senyor Sostres, sobre la primera, se queixa de que's denegui al secretari de la Junta provincial d'Instrucció pública la gratificació que percibia de la Diputació.

Defensa l'acort de la comissió, el senyor Sunol. Al contestar-li senyor Sostres, li diu que celebra que hagi reconegut per primera vegada, que la majoria de la Diputació sab obrar en completa independència y allunyada de passions polítiques.

Sadhereixen a les esmenes del senyor Sostres, els senyors Guerra del Riu y Mico.

El senyor Durán y Ventosa diu que s'ha d'explicar ben clar al poble que's denegat les gratificacions sollicitades. S'ha fet perquè els empleats son del Estat, y si s'han tret les gratificacions als de la casa, sembla que no es lògic concedir-les de fora. Historieja l'altre dictamen, y explica aorts anteriors que justifiquen el d'ara. Creu que seria una desigualtat poch correcta que's regués a les dels empleats del Cos Provincial y que's seguis donant-les als del Estat. Ab tot, creu que's dos casos son diferents, y que si els seus companys ho desiguen podran parlar-ne novament.

El senyor Sostres diu que en el fons està conforme ab lo dit pel senyor Durán y Ventosa, emprò que s'ha de tenir en compte quel secretari de la Junta provincial d'Instrucció pública, encara que sigui nomenat per l'Estat, té intimes relacions ab el Cos Provincial.

Rectifica el senyor Sunol y ho fa també el senyor Durán y Ventosa, se reuneix la comissió d'Instrucció y al renuarse la sessió, diu el senyor Durán y Ventosa que la comissió accepta l'esmena per lo que toca al primer dictamen, o sigui el de concedir una gratificació al secretari de la Junta d'Instrucció.

La segona esmena del senyor Sostres es al dictamen que denega la subvenció al inspector de primera ensenyança.

El senyor Durán y Ventosa diu que aquesta, la comissió d'Instrucció pública no pot acceptarla perquè's tracta d'un empleat exclusivament del Estat, no dependent en res, absolutament en res del Cos Provincial.

Apoya l'esmena el senyor Sostres y la combat el senyor Durán y Ventosa.

Aquest diu que fora ridícul que la Diputació oferís una gratificació a un empleat ab el qual no hi té res que veure'l Cos Provincial.

També combat l'esmena el senyor Sunol y el senyor Sostres rectifica.

Se passa a votació, y com que hi ha empat (tots contra ont), se deixa'l dictamen sobre la taula.

Se prorroga la sessió.

Explicquen el vot els senyors Durán y Ventosa, Bartrina y Sostres.

Ocupa novament la presidència el senyor Sostres.

Lo de Cullera.
Se passa a votació del dictamen del Departament Central sobre la proposició dels radicals demanant se concedís l'indult als processats pels successos de Cullera.

A accedir a la proposició dels quatre diputats lerrouxistes.

Se negués una esmena dels senyors Folguera y Durán y Sansalvador, que apoya'l primer.

L'esmena es redactada en el sentit de que's deixi aquest assumpte fins que hagi reaguít sentència contra's processats.

El Departament Central no accepta l'esmena y la Diputació, seguint els tràmits reglamentaris, la pot en considerar.

Abans d'anar a la discussió s'aprova la distribució de fonsos per al mes de desembre pròxim, a proposta del senyor Sostres, per creure que's tracta d'un assumpte urgent que podria entorpir la bona marxa de la Diputació.

El senyor Borjas diu que's radicals no poden sumar el seu vot a l'esmena, y demana que la Diputació acordi per unanimitat demanar l'indult per als processats de Cullera.

El senyor Folguera y Durán manifesten que, sentat el precedent que volen sentar els radicals, cada dia se presenten el cas d'haver de demanar indults. Censura als radicals que aprofiten aquests successos lamentables per plataforma política. Diu que la proposició que cada dia s'ha de discutir probables condempnes, y que així es intolerable.

El senyor Guerra del Riu s'adhereix a les manifestacions del senyor Borjas. Diu quel moviment de setembre va ser revolucionari y que, per lo tant, se tracta d'un crim polític.

El senyor Folguera y Durán califica'l crim de Cullera de crim comú, se declara enemich de la pena de mort, però, segons no hi hagi una sentència

forma, creu impropia la proposició radicals.

El senyor Mico diu que l'esmena senyor Folguera va dedicada a un anar a la guerra, a través de la guerra al pas del Santissim. Va complir ab un dever, tota vegada que la nostra religió es la catòlica. Cita vari casos sobre aquest particular. Preguntat als radicals quins son els diputats y propietaris rurals que se serveixen dels moços. (Els radicals queden muts). Una insinuació d'aquestes s'ha de completar. Quins son aquests propietaris. (Els radicals, novament muts).

El senyor Sansalvador diu que hi ha una necessitat y que s'ha de sostenir. No calia que's dignés quel Cos de Moços té una gerarquia, car així ve es cosa ben sabuda, que tots els cosos armats la tenen. La comissió d'Hisenda no pot fer altra cosa que sostenir l'esmena.

En parlo alusions els senyors Miró, Sunol, Folguera y Durán, March y Jansana.

El senyor Verdaguier y Calís fa constar, com a individu de la comissió, que tots els diputats han estat conformes en quel Cos de Moços de l'Esquadra presta excelents serveys. Tampoch s'ha atacat la partida d'una manera directa, tota vegada que de lo que s'ha tractat es de que's sostenint el Cos contra a carrec del Estat, no desistint a la Diputació facilitant-li per dit servey, sino reintegrant-li y que així se conseguirà quan Catalunya tingui la seva autonomia.

En votació nominal s'aprova la partida per 24 vots en prò y 5 en contra.

Més ordre del dia.
S'aproven les demés partidas del presupost y començat el despatx dels demés dictàmens de l'ordre del dia.

Explicquen els senyors Borjas, Roig y Sunol Barata.

El senyor Forcadell diu algunes paraules sobre un dictamen referent al projecte de construcció de la travessia per Sant Feliu de Codinas, de la carretera de Sant Llorenç Savall a Linàs.

El president de la comissió de Foment y diputat pel districte senyor Fages, parla també en prò del dictamen, que es aprova.

A petició del senyor Mico queda sobre la taula un dictamen del Departament Central que fa referència a la proposició d'admissió d'aspirants a les oposicions per la provisió de les places vacants d'oficials de Secretaria.

Ocupa la presidència el senyor Amiguet.

Sobre uns dictàmens d'Instrucció Pública presenta uns esmenes el senyor Sostres. La comissió recomana y al president de nou el seu president, senyor Durán y Ventosa, diu que no les pot acceptar.

El senyor Sostres, sobre la primera, se queixa de que's denegui al secretari de la Junta provincial d'Instrucció pública la gratificació que percibia de la Diputació.

Defensa l'acort de la comissió, el senyor Sunol. Al contestar-li senyor Sostres, li diu que celebra que hagi reconegut per primera vegada, que la majoria de la Diputació sab obrar en completa independència y allunyada de passions polítiques.

EMULSION

ANGIER

TOS TISIS

La Emulsion Angier es superior a toda otra Emulsion y remedios para afecciones pulmonares por su mayor poder calmante y curativo combinado con sus excepcionales propiedades tónicas y fortificantes. Se recomienda por los más eminentes especialistas, en enfermedades pulmonares desde hace más de veinte años y está reconocida actualmente como remedio modelo para toses, bronquitis, tisis, y toda afección pulmonar. Distingue de otras emulsiones, es agradable al paladar y ayuda la digestión al ver la dificultad.

De venta en todas las farmacias y droguerías.
Agentes exclusivos para España:
Sres. Foy y Gilman, S.
Calle Girona, 4, pral., Barcelona
THE ANGIER CHEMICAL CO., London, Inglaterra

El Colegio de Farmacéuticos de Barcelona, celebrará sesión ordinaria a las 8 de la tarde, a las 10 de la noche.

—Alguacil St. Hilari Sacalm infalible contra el mal de piedra, ligeros y Bartomeus dips.

Ahí, a una portinera de la Ronda de San Pau, 36, el nov Joseph Esteve Laguna, de 9 años, fill dels porters, caigut al soterrani i s'ha fet una ferida d'importancia a la barba, essent curat al dispensari del carrer de Rosal.

—Artífices y alegres colores en muebles de jonch esmalat. F. P. de Gracia, 115.

Una caixa de correus que passava pel carrer de Santa Maria, atropellada a la dona Eulalia Feliu Freixas, de 4 anys, habitant Cristina, 12, segon, y li causa una ferida de gravetat al cap.

Va ser portada per uns tranzeurs i una parella de segadors al dispensari del pascic de Colón, y d'allí al seu domicili.

Se'n va passar denuncia al jutjat de instrucció.

—El restrenyiment d'unich produceix sempre en l'organisme un malestar i una inquietud indefinibles, y en molts casos perturbacions veritablesment greus.

El millor remey per curarlos es el Hlaxol Amargós.

Ahí passava cap al tur pel carrer den Salmeron un noi de 12 anys, aprenent d'una taberna del carrer del Cisne, ab un canó d'ampolles de vi a coll, y un tranzeur que badava, el va fer caure a terra.

El pobre noi al veure les ampolles a bocins y el vi corrent en alegres zigzags per terra, s'impresionà tant, que quedà un fort atac nerviós.

Uns tranzeurs el portaren al dispensari, y avisat l'amo, el feu conduir a la casa d'ofici, on li degudament.

El tranzeur causant del accident va procurar desaparèixer.

—Lavabos, Waters, Banyeres.

Models nous. — Preus reduïts.

Jaume Sautet, 7, Pelayo, 7.

La comissió organitzadora de l'Associació Patronal d'Impressors tipògrafs prega als senyors patrons adherits l'assistència a la Junta general que per l'aprovació del projecte d'Estatuts, elecció de Junta directiva y constitució definitiva de l'Associació, se celebrará demà, dijous, dia 30, a les nou de la nit, en l'Institució Català de les Arts de la Nit.

El senyors patrons que encara no s'han adherit, podran fer-ho en el mateix local de la Junta abans de començar la sessió.

—Casa Sangrà, Ràmbola d'Estudis, núm. 10. Últimes novetats. Objectes de tocador y bany.

Demà, divendres, a les deu de la nit, donarà una conferència el doctor senyor Soler Farnes en el saló d'acces de la Societat de la Alhambra, Guardia, 12, principal, sobre el tema «L'evolució de l'evolució» per la classe obrera.

—Vins marca Clariana. R. Catalunya, 95.

La funció que se celebrará en el teatre de Novetats a benefici del Montepío, classes de dibuix de l'Associació Artística de Joyeria y Plateria, demà, divendres, primer de desembre, festiu de Sant Eloy, promet ésser un aconseguint, tant per son escutellat programa, que s'ha preparat com pels molts y valuosos regals d'or y plata que s'han rebut per sortejarlos entre ells una anca d'or, premi de l'Associació.

En la sessió acadèmica que celebrará avuy, dijous, a les set de la nit, en son local (Lauria, 15), la Societat Mèdica Farmacèutica dels Sants Cosme y Damià, el seu director don Joan Valls Campaner, continuará desenvolupant el tema de la sessió anterior sobre la «Exploració funcional del tractat», prenent part en la discussió els doctors Pujador, Ferrer y altres.

—Neurastenia, anèmia, debilitat general, sa curació ab el Migenol. Demàns farmacies.

—Ciden poderament l'atenció per la seva novetat els articles d'apropiatat de seda exposats a Casa Turón, carrer Fernand, fabricats pels senyors Noguera y Sanguera, de Llagostera (Girona). Representant, J. Peig, Fernand, 24 y 26, primer.

—Civiles a les mans, les evitau usant, després de rentarlos, el Polvo Noels. Únic preventiu dels perillons. Pots a 0'60, 0'35 y 0'20 pessetes. Droguerías, farmacies y droguerías.

Ab motiu de la sessió pública celebrada ahir a la tarda van ésser sospesos les reunions de les comissions de Governació, Instrucció pública y Belles Arts y Foment.

—Associadors industrials per aire calent, vapor aigua y baixa pressió y aigua calenta Preckler. Ronda de la Universitat, 14.

Recordant als lectors que avuy, dijous, es el darrer dia irremissiblement fixat per adquirir còdula personal sense recarrec.

Avuy el despatx estirà obert fins a mitja nit.

—Bombes. Ramón Puigjaner.—Gracia.

Ahí matí s'ha reunit la comissió d'alguns. No ha pres cap acord, continuant demà a les deu, la reunió.

—Fosfo-Gluc-Kola-Leitnat, cura debilitat. B. Domènec, Ronda Sant Pau, 71.

A les tres de la tarda d'ahir, estant a la porta de casa seva, carrer del Clot, 79, una noia de 52 anys, un carter de Serdanyola, li va tirar per bromes, tot passant, un grapat de palla a la cara.

El germà de la noia, que també es carter, va pendre tant a mal la cosa, que travesant un revòlver, va engegar des tres al de Serdanyola, sense tocarlo.

Un agent de seguretat va detinar al autor dels trets y el va portar a la Delegació.

—Lavabos novetats, calefactors, banyers, waters, preus baratissims. Laocoma germans, Passeig de Sant Joan, 44.

A un terrat del carrer dels Anells van moure un gran escandol ahir a la tarda dues dones, per si l'una tenia més dret a usar les cordes pera estendre roba.

Van arribar a les mans, y totes dues van haver d'anar al dispensari, essent denunciats al jutjat municipal.

Un agent de la secreta va dispersar ahir a la tarda una colla de trinxerars que havien coós dels carrers que passaven pel carrer de l'Industria, y va capturar-ne un, portant-lo a la delegació.

Lo del Marroch

(PER TELEFON)

Habilitant un quartel

Madrid, 29, 10 matí.

El ministre de la Guerra ha ofert a la comissió d'Almeria realisar les obres necessaries pera habilitar el quartel de la Misericordia, hont s'allotjarien forces de cassadors que tornin de Melilla y la brigada del camp de Gibraltar.

Recompenses militars

Aviat se firmará la proposta de recompenses corresponent als combats lluitats a Melilla en la primera desena d'octubre últim.

En dita proposta figuren els ascensos al empleu immediat al general Orozco y al coronel Primo de Rivera.

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La premsa francesa

Paris, 29, 10'45 matí.

Els diaris segueixen comentant el discurs de Mr. Grey, fent notar que hi domina'l punt de vista anglès, però despreciant, que, per rahó de la concordancia dels interessos franco-anglesos, la inteligencia entre abduccions nacions durará molt temps, tant com duri la rivalitat comercial y marítima entre Anglaterra y Alemanya.

—L'Edair deplorea que Anglaterra refusi apoyar decididament a França en les negociacions franco-espanyoles.

M. Jaurés, en «L'Humanité», demana que les negociacions franco-espanyoles s'entaulin totseguit, ab tota franquesa.

Adhesió d'Anglaterra

Paris, 29, 8'30 nit.

Berlin. — El Govern de la Gran Bretanya ha manifestat la seva adhesió al tractat franco-alemany.

Informació estrangera

(DE L'AGENCIA HAVAS)

La revolució de Xina

Paris, 29, 11'50 matí.

Comuniquen de Nankin que la revolució han entrat aquest matí a la població.

De Yunnan-Fu comunicen, ab referencia a noticies de Yuen-Fu, que'l metge major Legendre y el tinent Dessier, que se suposaven assassinats a Yunnan, son vius. Sols varen rebre lleugeres ferides.

Matança d'alarbis

Paris, 29, 2'21 tarda.

Tripoli. — El diluns una columna volant italiana va sorprendre una partida de beduïns, a uns 7 kilòmetres de Benghazi, matant-los quasi tots.

Els italians varen tenir 12 morts y 30 ferits.

Diputació

—L'alcalde de Gurb y un tinent de alcalde de Vich, han estat a la Diputació, acompanyats del diputat senyor Pericás, per interessar la prompta construcció de la carretera de Vich, Gurb y Sant Bartomeu del Grau.

—S'ha senyalat el 2 de janer propinent, a les quatre de la tarda, per l'adjudicació en pública subasta del servey d'aparc de 1.075 metres cúbics de grava destinada a la conservació del camí vial de Artés al Pont de Cubreres, baix el tipu de 5.993'93 pessetes, import del presupost de contracta.

Ahí matí s'han celebrat a la Diputació els exàmens dels pous que han soltat la placa de capataços.

Els pous anats pe a l'edifici esen cinch, havent-hi assistit solament quatre, per trobarse malalt un d'ells.

La qualificació obtinguda per cada ún dels examinats ha sigut traslladada a la comissió de Foment.

Les places dels capataços vacants continen.

Ahí matí va visitar al senyor Prat de la Ribá, don Aracdi Grau, inventor d'un aparell de aviacó, demanant que se l'ajudi pera la construcció del mateix, el qual objecte de poder presentar-se a un certamen que's farà el vinent any als Estats Units.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES

DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 29, 10 matí.

La «Gaceta» publica:

Disposant que's consulti espanyols a l'extranger, sempre que sien de carrera, substitueixi als interventors d'Hisenda en l'exercici de les funcions que a n'aquesta últim encamena la Royal Ordre de 24 de maig de 1905, a quals regles deuen ajustarse.

Anunciant trobarse vacant una plaça d'obrer aventajat, del material d'enginyers ofici de carter en la secció d'enginyers del ministeri de la Guerra.

Anunciant haver-hi hagut casos de cólera a Jafa, port de Asia y als pobles hongaresos de Gava y Jinasag.

Anunciant la provisió de la càtedra de Mineralogia y Botànica, vacant a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona, per al torn de concurs de trasllat.

Elecció parcial

A Lucena de Jalón, provincia de Saragossa, hont fou sospesa la elecció de regidors, a les fets, resultant triomfants els liberals en els tres llocs que venien ocupant els republicans.

Els soldats que hi haurá en files per any nou.—Llicenciament.

El dia primer del proper desembre quedaran en files 115.000 soldats, car aleshores estarà fet el llicenciament de la quinta del 1908.

D'aquesta quinta, se n'excepran els soldats que's troben servint a Melilla, els quals reburan la pensió anual que hagen guanyat a la península, y les brigades de

Málaga y Valencia.

La de Málaga tornarà utilitzar el vapor correu que va desde Melilla a dita capital andalusa.

Després tornarà totseguit la de Valencia.

Un batlle agredit

Valencia. — L'alcalde d'Enguera telegrafia que trobante en funcions el va ferir per la espalla Ricart Sans, regidor electe.

No diu més el telefonema.

Els presuposts

El ministre de Hisenda ha manifestat que té ja en son poder els presuposts de Marina y Estat, y li faltan els dels ministeris de Foment, Instrucció y Guerra.

La revisió aranzelaria

La ponència aranzelaria ha començat avuy a tractar del aranzel d'exportació y de les peticions formulades pels tapers.

Hi ha hagut molta animació sobre l'assumpte.

El propietari de suïdes han telegrafiat al ministre protestant de les previsions dels tapers.

Conflicte solucionat

Ha quedat solucionat el conflicte d'anunci de vaga dels ferroviaris andalusos.

La empresa ha acordat que en el montepio, la desaparició del qual sollicitaven els obrers, el pago de la quota sigui voluntaria, ab lo qual els obrers se han donat per satisfeits, tornant avuy a Málaga la comissió gestora.

La comissió d'Almeria

Una comissió de Almeria ha visitat avuy al senyor Gasset sollicitant que no siguin traslladats a Málaga els magatzems de material ferroviari que desde fa molts anys està instalat en aquella capital.

El senyor Gasset els ha ofert acudir a la seua plaça, lo que's proposa recabar de la empresa ferroviaria.

Els estudiants de Mines

Els estudiants de la Escola de Mines se reuniran demà, nomenant tres representants pera que en el seu nom, com els demés alumnes de les escoles especials, s'adhereixin als acords que proposi el Comité de la Federació escolar.

La vaga escolar

Avuy ha continuat la vaga escolar y en la reunió que avuy se celebrará esperant que s'arribi a una solució.

Comissió valenciana

Una comissió de Valencia ha sollicitat del ministre de Foment la fitació de les aigües de l'Albufera.

El ministre s'ha limitat a enviar la sollicitud al negociat corresponent pera la seva resolució.

Sense noticies

Ni'l president del Consell ni'l ministre de la Governació han rebut avuy als periodistes.

El primer estava en el seu domicili y ha dit, per conducte del seu secretari, que no tenia cap nota que comunicar a la premsa.

El senyor Barroso no's trobava al mitjà en el seu despatx per haver anat a conferenciar ab el ministre de Hisenda sobre assumptes relacionats ab el presupost del seu departament.

Les eleccions de Velez-Málaga

Ha visitat al subsecretari de Governació el diputat don Hermenegild Giner de los Rios pera demanar que no s'anulin les eleccions municipals de Velez-Málaga, com preté la Comissió provincial.

El Rey

Noticies oficials rebudes a Governació donen compte de que'l Rey ha arribat sense novetat a Santa Cruz de Múdel.

Instancia de la Defensa Social

Madrid, 29, 4'15 tarda.

El Centre de Defensa Social ha dirigit al president del Consell de ministres una instancia en la qual figuren els següents paràgrafs:

«Es trist y lamentable que una premsa sense fre en la propaganda antinacional y anti-monàrquica, porti ab l'apassionament dels seus interessos particulars l'escarni de les institucions y la burla de la justícia fins als límits que no sofriria el decoro d'espanyols, però es més trist y vergonyós que semblants calumnies dirigides a la patria, en ses altíssimes representacions del monarca y del exercit, sien publicades per fills espanyols d'Espanya al extranger.

El Centre de Defensa Social espera conitat que'l maritisme de V. E. y a l'heutat al torn, li inspiraran els mitjans d'extirpar el zel d'aquells representants de S. M. que tinguin l'amargura desgracada de veure publicades en la premsa de la nació en que resideixin les injurtes a que's referim.

Pera's presos de Bilbao

«El País» publica'l següent telefonema del doctor Medinaberea:

«Bilbao».—Segueixen empresonats 64 vaguistes. Continuen preses 9 dones, la ignorancia de les quals consta a tols. Demanen al senyor Canalejas que lliuri en llibertat als espanyols que's troben vaguistes al llibertat ara als tres fenys agrestes.

Lo de Cuilera. — La competència.

Valencia. La sala segona de l' Audiencia ha dictat que no hi ha lloch a proveir en l'escrit de promoció de la qüestió jurisdiccional, de competència per inhibició, proposta pels processats de Cuilera, Adolf Sala y Joan Gregori, imponent ademés una correcció disciplinaria al lletat don Jacinto Tallent que firma l'escrit.

Sembla que avuy deu a que'l senyor Tallent va entaular la declaració, resolta en contra pel general Echagüe, y va interposar al mateix temps la inhibició.

Conferencia

La Coruña, 29, 4'20 tarda.

El dissapte dia 2, donarà l'anunciada conferencia a la Escola Superior de Comerç de la Coruña el senyor Duch Salmeró, de Barcelona, desenvolupant el seu tema: «La nostra acció comercial a Orient y als mercats d'America y al Pacific, ab motiu de l'apertura del Canal de Panamá». En vista del exit del jove conferenciant en l'anterior conferencia a la Cambra de Comerç, regna gran entusiasme per assistir al acte.

Sobre la revisió aranzelaria.

Madrid, 29, 5'15 tarda.

Com hem dit, avuy ha quedat examinat l'aranzel d'exportació per la ponència corresponent.

El senyor Albert ha formulat vot particular a la partida primera.

El diluns se reunirà la ponència pera examinar els vots particulars presents.

El dia 10 de desembre se reunirà la Junta d'Aranzels y Valoracions pera discutir els dictàmens de la ponència.

De Marina

Ha visitat al ministre de Marina una comissió d'enginyers industrials, pera parlar de les seves diferencies ab els enginyers navals.

—El comandant de Marina de Mahó telegrafia que'l dich ha quedat novament en condicions de ser utilitat.

—A Cartagena està reparant averies el «Carlos V».

La repatriació

Una coop repatriada la brigada de Málaga, que ja ha començat a embarcar, se preparará la tornada de la brigada de Valencia, essent probable que tiri en la primera desena del mes entrant.

Acabament de la vaga escolar.

El Comité de la Federació Escolar, presidit pel senyor Velland, s'ha reunit aquesta tarda al Hotel de Barcelona, acordant, després de breu deliberació, en vista de les facilitats que'l senyor Velland el Govern y el ministre d'Instrucció pública per formular la protesta y de les seguretats de que seran causats els seus estudiants, a tots els estudiants de protesta, y aconsellar a tots els estudiants d'Espanya la immediata entrada a les classes.

Libertats els companys de Barcelona y havent entrat en la normalitat el districte universitari català, obrintse avuy les portes de la Universitat barcelonina, excita el Comité a tots els estudiants que queden a les classes, restabintse la normalitat en tots els Centres docents.

Contra l'article injuriós

El telegrama oficial cursat per la Facultat del Suprem al ministeri fiscal de Barcelona, diu així:

«El text del article publicat en «El Progreso», que ha donat lloch als successos ocorreguts en esta, es per la seva forma y fondo de una grosseria i poc decent, que no pot consentir-se sense menys del decoro públic, com tampoch pot consentir-se que d'una manera tan procés se injuri greument als individus de la classe escolar de una Universitat y a la dignitat en general, que constitueix una classe determinada del Estat.

«Enca a que per totques telegrafiques de la premsa ha atribuït al meu comitè, que ha sigut denunciat el periodich per aquesta fiscalia y el seu acordat zel no necessita excitacions, donada la transcendencia del fet, no'm crech dispensat de cridar l'atenció de V. S., segur de que haurá de procedir ab la energia que reclama el cas.»

Cap a Barcelona

Madrid, 29, 9'15 nit.

Aquesta tarda han sortit cap a Barcelona els senyors Sedó y Aguilera.

Els transpiracioneh

Demà, passat se retirará en el ministeri d'Estat la comissió d'enginyers d'Espanya a França.

Mort d'un general

Ha mort el general de divisió don Manuel Benítez Parodi.

Deixa una vacant de la que'n resulta altra de general de brigada, que correspon a infanteria.

En els cicles militars s'indica pera ocupar la primera al general de brigada senyor Castelló, que mana una brigada a Bilbao.

La protesta escolar a provincies.

A Governació s'han rebut telegrams oficials del Escorial, León, Salamanca, Córdoba, Málaga, Valladolid y Bilbao, donant compte de trobarse els estudiants en vaga per solidaritat ab els seus companys de Madrid y Barcelona, ab motiu de la protesta contra l'article de Roser de Aguilera.

Bilbao, han visitat en manifestació pacífica les redaccions.

A l'Escorial els enginyers de Monts han celebrat també una manifestació de protesta.

Viatge apassat

Els delegats escolars de Barcelona que se troben a Madrid, han aplacat indefinidament la seva tornada a Barcelona, car tenen que despatxar alguns assumptes en el ministeri.

Visites al president

El president del Consell ha rebut les visites del ministre de la Governació y de la del Fiscal del Tribunal Suprem.

Els conjunccionistes y els radicals.

Pera demà, a les quatre de la tarda, està citada en el Congrés pel senyor Azcarate la minoria de conjunción.

Se tractarà de la carta dels diputats radicals, demanant que realisi la minoria de conjunción un acte de protesta contra la conducta del Govern en les denúncies de periodichs.

Repatriats

Málaga.—Ha desembarcat, procedent de Melilla, el segon batalló del regiment d'Extremadura.

En Luque. — Pregaries

Saragossa.—S'anuncia que en la pròxima setmana arribarà'l ministre de la Guerra.

El motiu del viatge del general Luque es cerciorarse de la necessitat de construir un nou hospital militar.

El ministre romandrà aquí dos dies.

Al Pilar s'han celebrat misses de pregaria peral felix desllurament de la Reina.

Banquet

Una carta don Maura

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.- Art antich y modern.- Pedagogia artistica.- Museus y Coleccions.- Art nacional y extranger.- Curiositats barcelonines.- Ressenya de conferencies.- Exposicions locals y forasteres.- Llibres y Escoles. Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

102

Els barris vells

Plaça y carrer de Sta. Maria, desde'l de les Caputxes

De la Ciutat y els seus barris

Pels afers de les coses d'art, lector, tampoch deixa de tenir importància el resultat d'unes eleccions, car, després de tot, mantes vegades ho hem dit, l'art acompanya la nostra vida, y les seves misèries o els seus esplendors van signant-se en ella a través de les èdats ab els seus als y baixos.

Sols uns anys de decadència del esperit de ciutadania podien fer créixer en els artistes aquest despreci que senten molts d'ells per les coses de la vida pública, ajudant, qui sab, en el foment d'aquest despreci, un concepte lampulós de lo que es l'art, considerat pels migradissims cententistes com a una cosa transcendent y vaga, alimanyada de tota cosa real y viva en el món.

Per sort, el nostre catalanisme, promotor d'un moviment polític originat pel sentiment, ha associat en nosaltres lo més pur y menys malinès dels que

posició de pintures, disseny: Y a mi que se m'endona de les pintures...?

Certament, no cal pas insistir molt en aquest aspecte de les coses, veure que els lliberrims artistes, essent ciutadans, deuen interessar-se per tota cosa que vagi de la vida pública, y que ells al davant de tot, com moltes vegades han fet aquí a Barcelona, son els qui han de cuidar d'aquest aspecte de coses que's refereixen al Art y a la Bellesa de la ciutat.

Y mal se pot treballar per la ciutat si se desprecien els medis que l'actual situació política posa en mans dels ciutadans, y mal se pot treballar si l'esforç, y que diré jo, el sacrifici de treballar de les altes regions hont regna la Bellesa, per part d'aquelles qui s'hagin d'enlutar en la veu, no se posa a contribució.

Ab aquest lleuger preàmbul ja hauréu comprès que al parlar de coses de eleccions y de la bellesa pública ho fem per considerar el moment oportú, ara que en el govern de la ciutat hi han d'intervenir noves gentes; gentes entre les quals n'hi han d'esperit fortament inclinat a n'aquestes coses, y que van allí disposats a desenrotllar tota una benefactora acció en aquest sentit.

Mes, això de la Bellesa pública té molts aspectes, y certament cap d'ells ha d'ésser oblidat en benefici d'un determinat, car en la bellesa de les ciutats hi han problemes tan delicadissims, aspectes de tan vaga subtilitat, efectes de tan abscondida, que no pot pas anar-se a n'aquesta obra ab partits fets, ni ab criteris massa closos, sinó ab una situació d'esperit disposada a palpar davant de tots y de cada un dels bells incidents que la conformació espiritual y externa de la ciutat presenta.

Per això, nosaltres, els iconoclastes, qui hem recullit la visió suggerida pel glosador Xenius y aspiram a la exornació de la ciutat, per medi d'elements de bellesa estatuària, avuy omplim la «Pàgina» dedicada a les coses d'Art y de la Bellesa a la exposició de un nou aspecte de la bellesa pública que cal tenir molt en compte; un dels aspectes més oblidats posar, car es d'aquells que s'anaga a la entranya mateixa de aquest cos viu que es la Ciutat, on els moviments del qual, com en els d'una nova bonica, s'hi descobren les més impensades y amables gracies que un ciutadà pugui desitjar per ella.

Y es que en això del embelliment de les ciutats es més usual parlar de lo que s'hi ha de fer de nou, que de lo que hi queda de vell, y això es més cosa, perquè tant amor pot portar la obra del embelliment públic un monument, una font, una plaça ben disposada, o un jardí ben entès, com el caràcter d'un barri, que vé a ésser demunt la gracia del cos ciutadà, la gracia d'un seu gest característic.

Y es que la bellesa de les ciutats no ho fan sols les coses que s'hi posen per embellir, sinó, y molt principalment, aquelles que neixen per l'pontanietat de la seva vida social, la manifestació exterior de la qual es un caràcter determinant revelador d'aquesta vida, expressió de l'essència del esperit ciutadà, que no perquè l'haguem denominat típica o pintoresca s'ha de menyspreuar sense pensarhi poch ni molt.

Ademés, contra aquesta natural predisposició de la ciutat, contra's seus gests espontànies, sols poden revelar's els qui's pensen que això de la Bellesa es cosa que cal inventar-la demunt dels plànols. Folla de tots aquells qui no saben encara que la Bellesa es en la vida, que la gracia d'un cos ciutadà es en la seva conformació espontània, ha sigut la de les alinacions rectes y matutres, simples y primatives, que sofrim en el nostre aïllament, y sofrim en la nova via de la reforma, si la temes que van a la Casa de la Ciutat y els que hi han a dins, de bona ma-

Junat, no hi posem aquell remey que donaven les conclusions del mising del Centre Excursionista, nascut arran del crit d'alerta que donarem desde aquest lloch modest de periodista.

Y cal serhi atent, molt atent, en aquesta disposició natural de la ciutat, perquè no cal negar que no es pas fent imatges, que d'ella venim a dirne «Un cos viu, sinó mirant-la, recorrent-la tota, y observant com la historia, la situació topogràfica, la disposició dels nuclis de vida, influenxen vivament en la seva real y positiva variació d'aspectes, que constitueixen els barris».

Y que s'ho treguin del cap aquells que's vulguen fer desaparèixer, perquè la expressió natural de la vida dels ciutadans no se'n recorda pils dels plànols y els desitjos dels arquitectes; y sinó, diguem-ne, com redimen s'ho han fet les gentes per aquell carrer de Girona, per exemple, y el carrer de Claris siguin tan diferents, tenint y tot la mateixa amplitud y gosant abdos dels mateixos prestigis en aquell plànol de la quadrícula, més trist que un cementiri neo-clàssic?

Lo que passa entre aquests barris que's creen per la impositió de la vida natural de les gentes que's poblen, es que per culpa de no donar-los una configuració especial y apropiada al estament que ha d'habitarlos, esdevé la desharmonia y la lleigesa, per tant.

Per exemple, suposem que demà vingui una reforma nova y ens tiri a terra per velles y brutes les cases que tanquen el barri de Santa Maria, que seguint la línia d'un nou carrer hi aixequen cases noves ab molt ciment contorsionat, y molta fatna ab acats nerviosos, y, com si ho vegés, l'entemà mateix, al demunt les empastades pseudo-artístiques hi començarien a volayar les faixes y les mantes dels mateigaires y la camisa monumental del de la cantonada, y el barroc del antic establiment reconocido per el Buque y altres motius d'exornació que ara fan molt bonich y alshores farien molt llog.

Y es que aquell barri es fill de la seva situació, y de la seva situació ve tota la seva historia. Els caputxers mitjvals per una banda instalats allí mateix al carrer de les Caputxes; els marxants de robes de marina situats allí per la proximitat del port, y la unió d'aquest barri ab el barri del Born, antiga plaça de mercat y de tornejos gentils alhora, ha anat fent al volt de la molt graca iglesia de Santa Maria de la Mar una fisonomia especialíssima; rica y bella mostra de la varietat ciutadana.

Y què direm dels barris de la Seu? les noves cases del carrer de la Pietat no fan un trist paper en aquell eroc bellíssim, ple de perfums mitjvals? No hi queden millor, diguem-ne, les cases dels canonges, en les bogues de los quals treballen encara damuntors d'inici ocupant la plaça dels seus avant passats, mestres gloriosos del fastuós ofici?

Els barris vells

El Passeig del Born

Donchs, si aquestes fisonomies existien, si aquestes gests de cos viu de la ciutat son una realitat, cal ara molt en compte a la seva destrucció, y cal, per tant, posar una molt devota atenció per la conservació y embelliment del seu natural caràcter.

Sinó ho em aixís, tindrem barris tristes com aquelles dels barris nous de Sant Antoni, hont se barreja pensament les línies severes, igualades del plànol de la quadrícula, ab les línies de la fisonomia particular de cada ún dels diversos grups col·lectius que atravessen.

Per això, en aquell bellíssim projecte d'en Jaussely, no sabem per què endormiscat ara dessota's feixos d'expedients, hi lloaven tant aquelles places centres de barri, ab la seva iglesia al centre, y els seus edificis públics, y les seves fonts y els seus jardins, y els seus banchs pera pendre'l sol, y els seus reconets pera festes y esbarjos.

Y es que allí hi havia el concepte de que la ciutat es una cosa viva; que la seva gracia no l'han de fer els arquitectes per superposició de coses, sinó resseguint ab línies l'estructura del seu cos social, torçant les ratlles dels plànols a tots els seus gests espontànies, car es allí hont hi ha la gracia veritable.

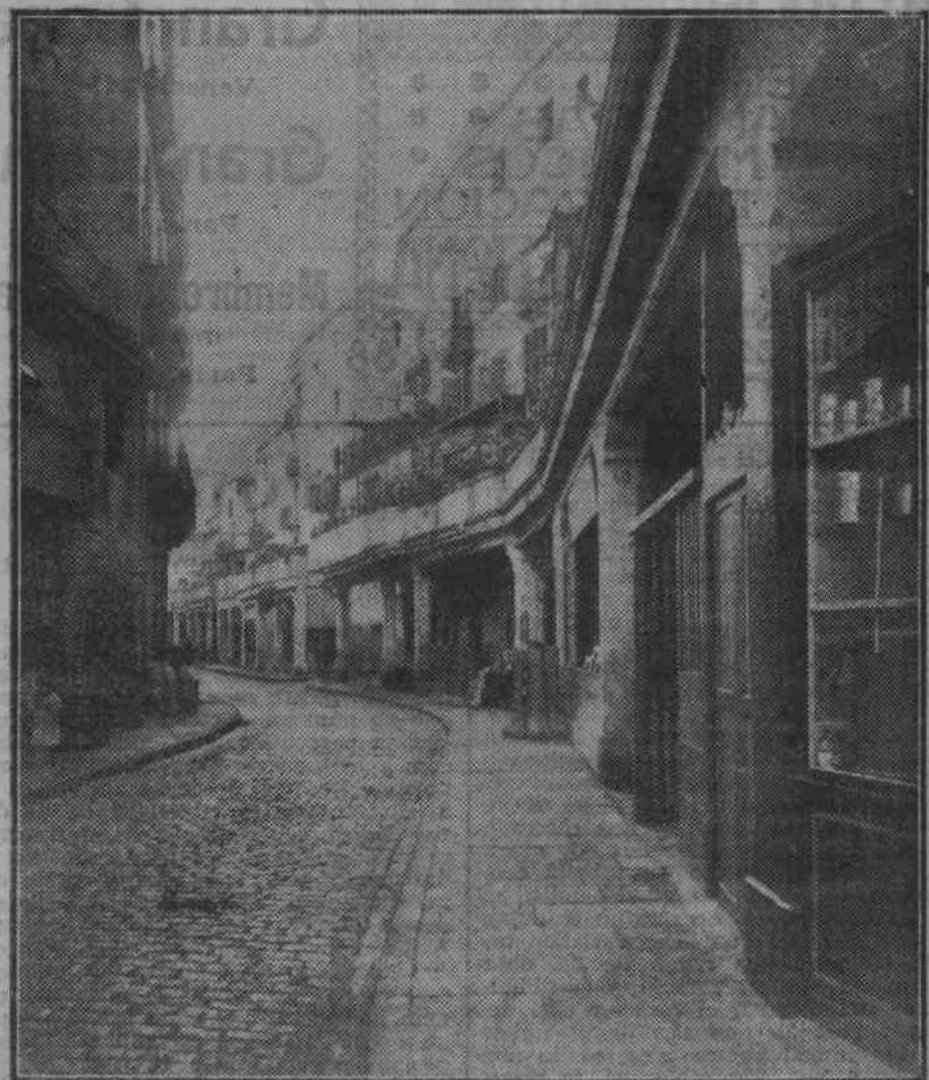
Y no solament son els plànols lo que s'ha de torçar segons la configuració del cos viu de la ciutat, sinó alguna cosa més que's plànols, alguna cosa que ha d'ésser el reflexe d'ells, la encarnació d'ells la llei, les ordenances municipals. Perquè no fa molts dies que a un botiguier del carrer del Rech hi posaren una multa per haver exposat un rotlló d'estores vora el portal tocant al carrer, y jo'm dich, pensant en aquelles velles cases del carrer del Rech, sense cases que puguin, ni rotllons que surtin, ni parres que s'hi enfilin, ni alegres piles de mercaderies al delora, quin paper més trist no farán, y quin angustia veureles a n'elles, que sembren feres d'accidents pera penjarhi andròmines, totes arreglades, totes uronades, restes per les mateixes lleis que les cases dels aixamplis.

Desguarnim el Born de les seves paraides, treuem els draps que pengen, llevem les saques dels graners, els rotllons que surten, les velles que avencen enfora, llevem el formigueig que murmureja una alegre tonada de colors al peu de la molt graciola Santa Maria de la Mar, y en compes d'un focus de vida, tndreu una Rambla trista y solitaria com la de qualsevol poblet prebenció.

Y aixís com hem citat aquests barris del Born y de Santa Maria, podríem citarne molts y molts; y cal posar atenció sobre aquest assumpte, perquè lo que diem no es fill d'un barcelonisme sentimental, ni d'un esmoament pintoresch, sinó de la veritable rahó de la existencia y la vida de la ciutat, car per rahó de la seva vida hi ha coses que fan sentir y coses que son pintoresques.

Y a fi de deixar-hi clara aquesta rahó, hem esboçat ab aquest article tota cosa que pogués semblar filla de sentimentalismes remissives, y posar encara falant al nostre dever, mes ab el desitj de no ésser equivocadament malinterpretats, hem abandonat y exclut tot el valor de lo històric, tot el sentit de la tradició, que es el cissellament ab

Els barris vells

Cases velles al carrer del Rech

De Mallorca

Sobre la reforma de la Seu

Si d'alguns anys a n'aquesta part s'es fet res a Mallorca, en l'ordre artístic, que merezca de veres un elogi a l'honor de que la crítica s'hi detenga, no hi ha dubte que es únicament en obres patrocinades pel senyor Bibé.

En aquesta dies, en que un filisteisme sense fre desfigura's aspectes antihs de la ciutat, malmat les superbes perspectives del port de Santa Catalina, acrestant, desfigurant d'indignes «pseudos», graciosos anticuats gòtics y del Renacimiento, y tot ho invadeix ab els seus impotents engendres lo tui-h nou que a Mallorca ostenta el segell d'un art lleigim, digne del nostre temps precisament perquè enronca ab la vella tradició, es lo realzat sota les inspiracions del doctor Campins, singularment les obres de la Seu y les del monestir de Lluch, que—si bé, unes y altres, ab certes desigualtats y tares discutibles—son en general admirables per l'esperit ab que foren concebudes y per l'acert ab que han anat desenrotllant-se.

Feya temps que's parlava vagament de la conveniencia de treure el cor del mitg de la Catedral, y de substituir el gran retaule barroc de l'altar major pel retaule antic, condemnat per «gòtic» en el segle XVII o XVIII, y adossat a l'esquena del primer. Espania el sol pensament de lo que perillava haver estat aquella reforma, portada a terme per mans inhàbils. Quelcom semblant a la de la petita Catedral d'Oviedo, que fa poch he tingut ocasió de veure, y d'hont també s'es tret el cor del mitg, arranjantlo en el presbiteri, però en quina forma tan mesquina, y ab quins afegits idiotes d'un gòtic fingit en marbre!

La Providencia volgué que fos un home clarividient y dotat d'un noble sentit artístic, el qui's decidí a iniciar les obres, alliberant la Seu mallorquina d'un altre ultratge com el que deu als autors de la fatxada (que Deu haja perdonats), o com aquell de que s'està fent víctima a la Catedral de Barcelona.

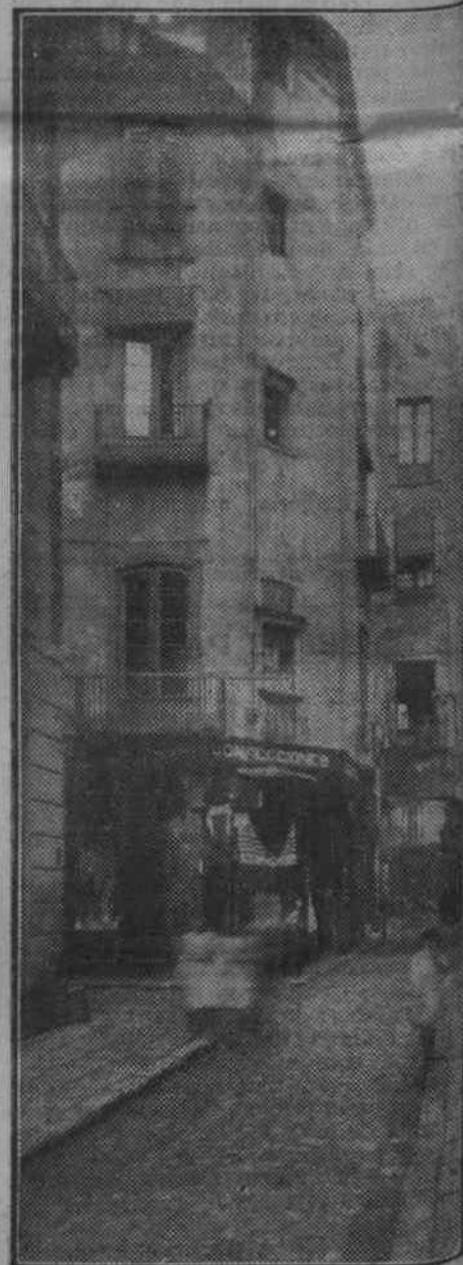
Fou cridat a estudiar el projecte y a dirigir l'obra, l'arquitecte que avuy ostenta en terres d'Espanya una significació més alta per la seva maravellosa potencia d'originalitat, encara que també el més discutit y desconcertant dels innovadors. Cal dir que t'home va veure ab temor y sobressalt com entrava, en calitat de restaurador, dins aquella fabrica oivall abont tot es simplicitat de linaments puríssims, el fantàstic creador de la Sagrada Família.

A n'en Gaudí, emperó, li revelà el magnífic temple secrets d'harmonia tan alts y tan senills, y tan insospitats de tot hom, que aquells a qui no dega el prejudici varen romandre enlluernats davant l'admirable prodigi.

Es ver que foren pocs, y que lo general va ésser la protesta y el disgust sort o manifest. Més, no sols seria in-

just atribuirlo exclusivament a filisteisme y a esperit rutinari, sinó que cap ànima delicada podria deixar de sentir l'anyorança de la vella Seu qui despareixia, d'aquella Seu coneguda y estimada familiarment de tota la vida, poblada de records íntims, emanant dels mateixos postissos qui la desfiguraven la viva suggestió poètica que temps enrera

Els barris vells

El carrer de les Caputxes

açertà a traduir en Gabriel Alomar una prosa ineffable.

Calla que s'aclarís una mica aquest «d'amor y d'anyorança» interposat entre nostres ulls y la Seu nova, per arribar a veure en tota sa bellesa l'obra rosada.

Aquesta es atrevitíssima y portada a cap amb una desprecupació may vista. El cor s'es tret del mitg, y la vella fabrica oivall abont tot es simplicitat de linaments puríssims, el fantàstic creador de la Sagrada Família.

A n'en Gaudí, emperó, li revelà el magnífic temple secrets d'harmonia tan alts y tan senills, y tan insospitats de tot hom, que aquells a qui no dega el prejudici varen romandre enlluernats davant l'admirable prodigi.

Es ver que foren pocs, y que lo general va ésser la protesta y el disgust sort o manifest. Més, no sols seria in-

Els barris vells

El carrer de Santa Maria

senten, y avuy ja no es pas una cosa nova, aquesta de fer veure que unes eleccions tenen una gran importància per les coses d'art y sobretot per les de la cultura pública, ni tampoch es cap cosa molt fora del lloch el demostrar que aquest escampall de coses belles davant dels ulls de les multituds, que aquest tenir en compte les lloes de l'estètica del carrer es quelcom que té una relació molt viva y molt directa ab la perfecció moral, y ab la cultura dels ciutadans y en conseqüència del major amor que aquests puguin tenir per tota cosa d'art que a la ciutat se fassi.

No fa gaires dies, un pintor amic nostre, estava en vigílies de obrir una exposició de les seves obres, y al advertirli que'l dia senyalat pera la obertura era dia de eleccions, digué: «Y a mi que se m'endona de les eleccions!» Mes, un dels qui tal va sentir li replicà: «Y, donchs, si tant s'us endona de les eleccions, que son cosa de vida y mort per la ciutat, ¿per què us queixen quan els ciutadans, davant d'una ex-

Els barris vells

La Plaça de Santa Maria del Mar

AVANTS HOYOS ESTEVA Y CIA

GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES

ATARS-IMAGES
 MOTLLURAS PERA
 MARCHS-OBJECTES
 D'ART PROPIS PE
 RA REGALOS. ●

SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18
 TALLERS: C. UNIVERSITAT, 112

Libreria Nacional
= Y EXTRANQUERA =
 72, Rambla de Catalunya, 72
 (Davant del monument deu Clave)

Sis números atressats del «Simplicissimus», 0,75 pessetes.
 Sis números atressats de «Jugend», 1 pta.
 Tres números atressats de «Kunst & Dekoration», 3 pessetes.
 Tres números atressats de «Jugend Dekoration», 3 pessetes.

Gran assortit en lámimes y obres d'art

estil modern Normand, un estil modern Bretó, un estil modern Borgonyès, Bernichon, Gascó, Provençal, etc.

La recerca d'un estil eclèctic, d'un estil nacional, d'un estil francès, es una

L'Escala d'Art Decoratiu Normand
Establim aquests centres regionals
redors del llur medi ètnic, estètic
i líric. Y per això no s'ha pas de
parlar encara de disgregar la unitat

francesa. A Normandia, el Museu Rossetti deproscutiu deixará d'ésser una vella iglesia el dia que's convertí en lloch de referéncias per la Escola d'Art Regional. Els joves artistes cercaran un 'Normand evolutionat': es a dir, un esol després d'heretar les característiques del passat i de desenvol·lar-les, tenint en compte la vida moderna en lo que ella presenta de compatible ab la bellesa. Aquesta escola d'aque's 'Normand evolutionat' d'arque's es camí per tota la generació: el taller principal deu ésser un taller d'arquitectura; el director d'aque's escola deu ésser un arquitecte modern, un mestre d'obres.

Y es que aquesta escola la veuen com objectes com un taller productor de objectes mobilians i immobles capés d'empèndre la construcció dels mateixos. Aleshores natiu d'allí aquest mo-

ment regenerador de les arts públiques i casolanes. Les municipalitats se centraran en el cas d'haver de unificar les aules de la decoració pública d'acord amb el criteri que prenguin les vides ciutadanes; d'associar als principals artistes, fent que les fonts, els rentadors, els abeuradors, els aparells d'illuminació, etc., segueixin la mateixa rua, caminant en boulevard florit el trist carrer, protegint lo pintoresch i trayen-ne pau i nit.

Y això no pot ser fill de la indústria burocràtica, sinó d'una col·lectivitat educativa a l'escola. Quan la ciutat vola bé, la ciutat es ventura a ser una escola, i aleshores, és el geni col·lectiu al qui ha d'encarregar l'obra del seu embelliment.

Cal, donchs, preparar una escola productora i ella deu estar instal·lada en el centre natural de les activitats productores de la regió.

Routen la inauguració del Museu d'Art i d'Indústria el primer pas vers el triomf de la Normandia. Ara

La trobal·la per una inauguració sub-
 tegi·ta i corol·laria: la de la Escola
 d'Art Decoratiu Normandia, que el
 A. Niquard, a dir als organitzadors,
 Senyors: no es pas la inauguració de
 la Escola d'Art Decoratiu Normand la
 que presideixo avuy, sinó el desvetlla-
 ment de la nostra bella regió, car aque-
 sta escola es alhora una escola d'ar-
 tedi, un centre de recerca i de crea-
 ció, una terra ingenua, realista d'una ve-
 ra sana... Y pel damunt d'aquesta Es-
 cola, y d'aquesta Normandia regenera-
 da, jo inauguro una França tota vibra-
 nt, jo inauguro de totes les regions, car
 a la nostra escola, jo heu·la bell, notat·re,
 sem d'aplaudir les diferents qualitat
 es de les regions francesas. La Patria no
 és més que'l pomell variat d'aquestes
 regions, y el ramell val per l'estat y el
 de bellesa de nos fiores.

M. MATHAN.